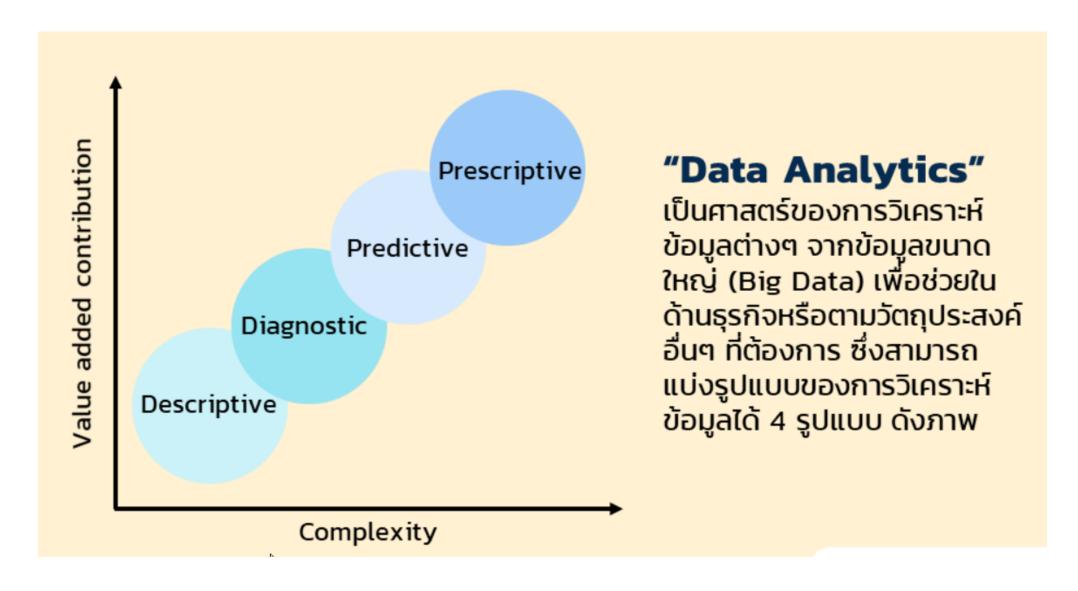

เนื้อหา

- 1. เกริ่นนำ
- 2. โปรแกรม R
- 3. การจัดการข้อมูล
- 4. การทำกราฟ

1 เกริ่นนำ

การวิเคราะห์ข้อมูลแบบพื้นฐาน (Descriptive Analytics)

"What happened?"

เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลแบบพื้นฐาน ที่สุด ซึ่งเน้นการอธิบายถึง**สาเหตุ** ของการเกิดเหตุการณ์ต่างๆ ที่ได้ เกิดขึ้น หรืออาจกำลังเกิดขึ้น

เช่น รายงานการขาย รายงานผล การดำเนินงาน

การวิเคราะห์แบบเชิงวินิจฉัย (Diagnostic Analytics)

"Why something happened?"

เป็นการวิเคราะห์ที่อธิบายถึงสาเหตุของสิ่ง ที่เกิดขึ้น ปัจจัยต่างๆ และ**ความสัมพันธ์** ของปัจจัยหรือตัวแปรต่างๆที่มี ความสัมพันธ์ต่อกัน

เช่น ความสัมพันธ์ระหว่างยอดขายต่อ กิจกรรมทางการตลาดแต่ละประเภท ซึ่ง การวิเคราะห์รูปแบบนี้อาจช่วยส่งเสริมให้ การตัดสินใจเป็นไปในทางที่ถูกต้องมากขึ้น

การวิเคราะห์แบบพยากรณ์ (Predictive Analytics)

"What is likely to happen?"

เป็นการวิเคราะห์เพื่อ**พยากรณ์หรือทำนาย** สิ่งที่กำลังจะเกิดขึ้นหรือน่าจะเกิดขึ้น โดยใช้ ข้อมูลในอดีตกับแบบจำลองทางคณิตศาตร์ สถิติ หรือเทคโนโลยีการประดิษฐ์ต่างๆ (Artificial intelligence)

นอกจากนี้การวิเคราะห์แบบพยากรณ์ ยังทำให้เรา สามารถวิเคราะห์หาโอกาสและความเสี่ยงต่างๆที่ อาจเกิดขึ้นในอนาคตได้ด้วย เช่น การรู้เทรนด์ทาง การตลาด การพยากรณ์ยอดขาย การคำนวนความ น่าจะเป็นที่บุคคลจะสามารถชำระหนี้ได้ในอนาคต

J.

การวิเคราะห์แบบให้คำแนะนำ (Prescriptive Analytics)

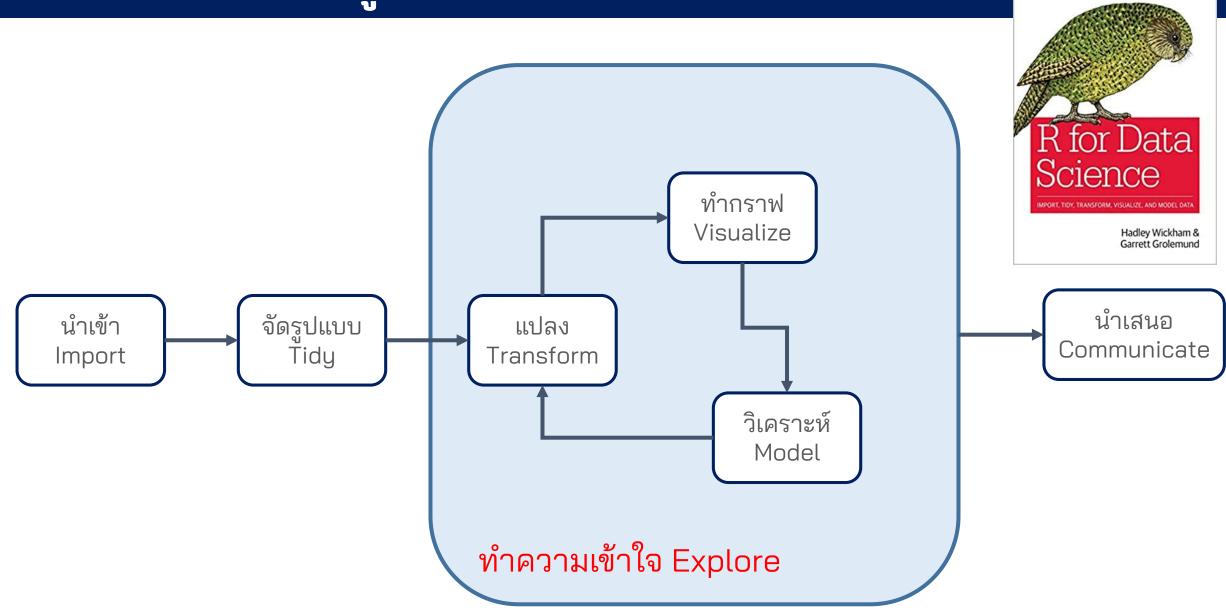
"What action to take?"

เป็นการวิเคราะห์ที่มีความซับซ้อนและยากที่สุด เพราะไม่เพียง พยากรณ์หรือทำนายว่าอะไรจะเกิดขึ้น ข้อดี ข้อเสีย สาเหตุ และ ระยะเวลาของสิ่งที่จะเกิดขึ้น แต่ยัง**ให้คำแนะนำ**ทางเลือกต่างๆ รวมถึงผลที่จะตามมาของแต่ละทางเลือกด้วย

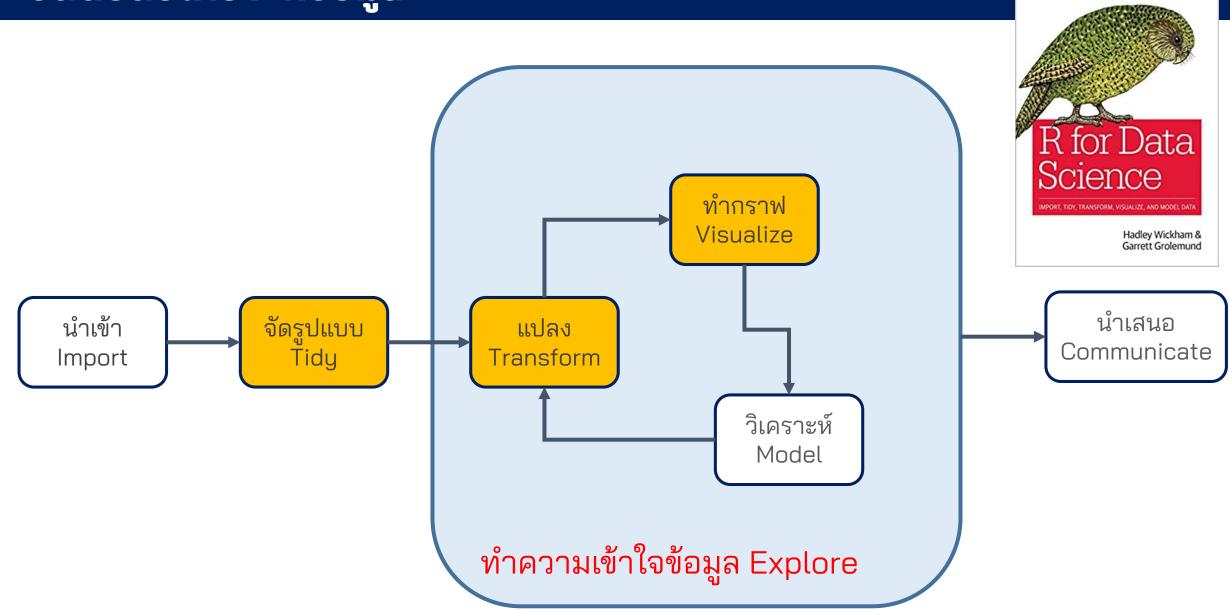
B

ขั้นตอนวิเคราะห์ข้อมูล

O'REILLY'

ขั้นตอนวิเคราะห์ข้อมูล

O'REILLY

2 โปรแกรม R

โปรแกรม R

R เป็นโปรแกรม/ภาษาคอมพิวเตอร์ สำหรับการวิเคราะห์ทางสถิติ

- นอกจากนี้ยังนิยมใช้ใน
 - การจัดการข้อมูล (Data Wrangling)
 - แสดงผลข้อมูลด้วยภาพ (Data Visualization)
 - วิทยาการข้อมูล (Data Science)
 - การเรียนรู้ของเครื่อง (Machine Learning)
- R เป็น open-source หมายความว่า เราสามารถใช้ได้ ฟรี
- R ได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องจากโปรแกรมเมอร์ทั่วโลก

การใช้โปรแกรม R

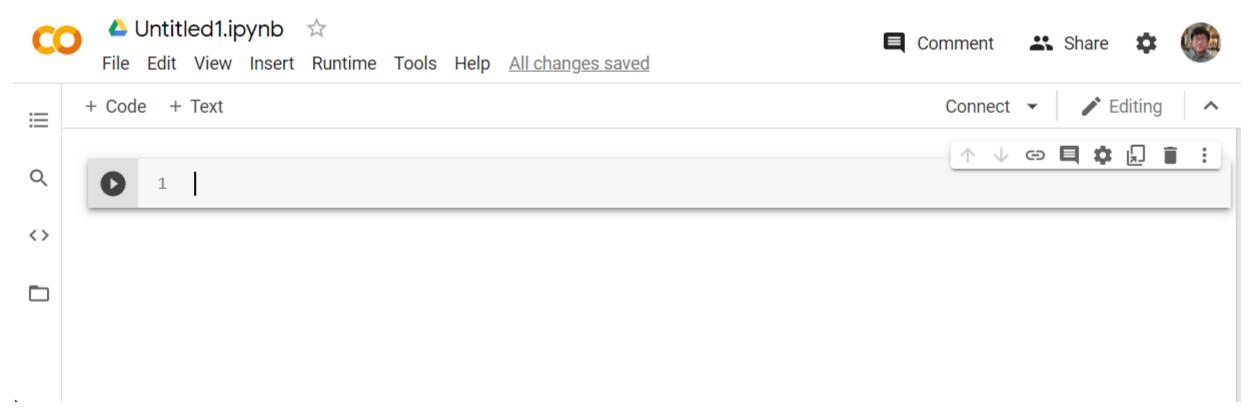
- ใช้ในเครื่องคอมพิวเตอร์ส่วนตัว
 - ติดตั้ง R
 - ติดตั้งโปรแกรมช่วยในการเขียนโปรแกรม (IDE) เช่น Rstudio, Rcommander, Jupyter, VScode เป็นต้น
- ใช้บริการ Cloud
 - Google Colab
 - Kaggle

ใน workshop นี้จะใช้ Google Colab

ดูวิธีการติดตั้ง R และ Rstudio ในเครื่องคอมพิวเตอร์ส่วนตัวได้ที่:

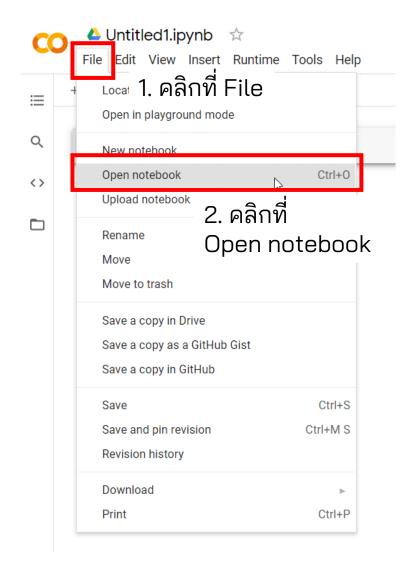
การใช้โปรแกรม R ด้วย Google Colab

- สร้างบัญชี Gmail และ login เข้าใช้บริการ
- ไปที่ url https://colab.to/r

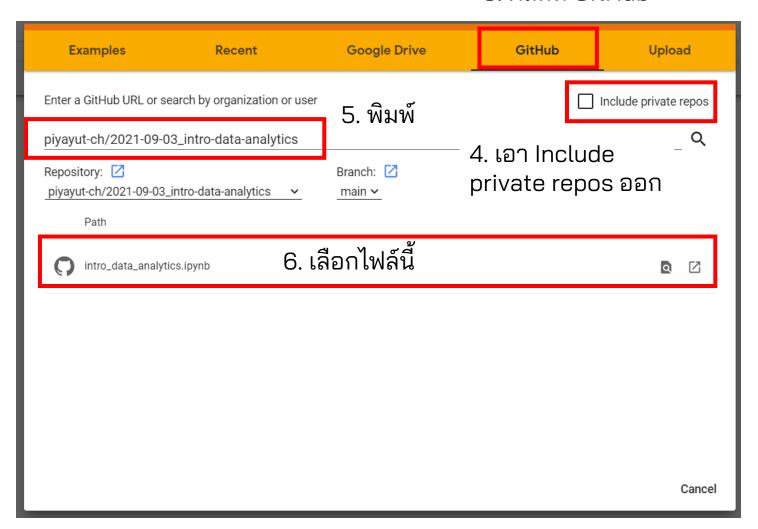

เปิดใฟล์ Notebook

■ ไปที่ url https://colab.to/r

3. คลิกที่ GitHub

เปิดใฟล์ Notebook

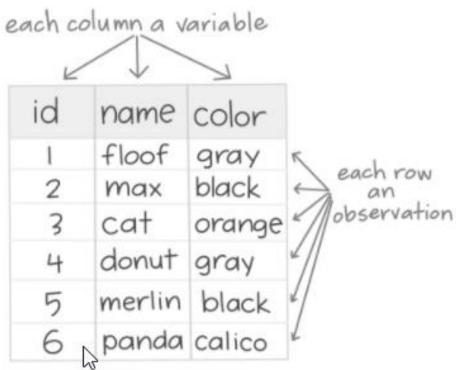
3 การจัดการข้อมูล

Tidy data คือ อะไร

Tidy Data

คือ ข้อมูลที่อยู่ในรูปแบบ/โครงสร้างที่พร้อมใช้ ในการวิเคราะห์ข้อมูล

- แต่ละ Column คือ ตัวแปร (variable)
- แต่ละ Row คือ ตัวอย่าง (observation)
- แต่ละ Cell คือ ค่าที่วัดได้

Package tidyverse

- tidyverse เป็น package ที่รวม package ต่างๆ ที่ใช้ในการจัดการข้อมูลโดยใช้แนวคิด
 Tidy data เช่น
- 1. readr สำหรับนำเข้าไฟล์ csv
- 2. dplyr สำหรับแปลงข้อมูล
- 3. tidyr สำหรับการจัดรูปข้อมูล
- 4. stringr สำหรับการจัดการข้อความ
- 5. ggplot2 สำหรับการทำ data visualization

การติดตั้งและเรียกใช้ install.packages("tidyverse") library(tidyverse)

Package gapminder

- gapminder เป็น package ที่มีข้อมูลที่ Hans Rosling ใช้ในการนำเสนอ Teds Talk
- มีข้อมูลหลายตาราง แต่จะขอใช้เพียง 2 ตาราง ได้แก่ gapminder และ country_codes

ตาราง gapminder มีตัวแปร 6 ตัว ดังนี้

- 1. country คือ ชื่อประเทศ
- 2. continent คือ ทวีป
- **3. year** คือ ปี ค.ศ.
- 4. lifeExp คือ อายุคาดเฉลี่ย (ปี)
- 5. pop คือ จำนวนประชากร (คน)
- 6. gdpPercap คือ รายได้เฉลี่ยต่อประชากร ต่อปี (US dollars)

ติดตั้งและเรียกใช้ install.packages("gapminder") library(gapminder)

1 gapminder::gapminder								
A tibble: 1704 × 6								
country	continent	year	lifeExp	рор	gdpPercap			
<fct></fct>	<fct></fct>	<int></int>	<db1></db1>	<int></int>	<dbl></dbl>			
Afghanistan	Asia	1952	28.801	8425333	779.4453			
Afghanistan	Asia	1957	30.332	9240934	820.8530			
Afghanistan	Asia	1962	31.997	10267083	853.1007			
Afghanistan	Asia	1967	34.020	11537966	836.1971			
Afghanistan	Asia	1972	36.088	13079460	739.9811			
:	:	:	:	:	÷			
Zimbabwe	Africa	1987	62.351	9216418	706.1573			
Zimbabwe	Africa	1992	60.377	10704340	693.4208			
Zimbabwe	Africa	1997	46.809	11404948	792.4500			
Zimbabwe	Africa	2002	39.989	11926563	672.0386			
Zimbabwe	Africa	2007	43.487	12311143	469.7093			
					20			

Package gapminder

ตาราง country_codes มีตัวแปร 3 ตัว ดังนี้

- 1. country คือ ชื่อประเทศ
- 2. iso_alpha คือ รหัสประเทศรูปแบบ ตัวอักษร 3 ตัว ของ ISO
- 3. iso_num คือ รหัสประเทศรูปแบบตัวเลข

<pre>2 gapminder::country_codes</pre>							
A tibble country	iso_num						
<chr></chr>	<chr></chr>	<int></int>					
Afghanistan	AFG	4					
Albania	ALB	8					
Algeria	DZA	12					
Angola	AGO	24					
Argentina	ARG	32					
:	÷	:					
Vietnam	VNM	704					
West Bank and Gaza	PSE	275					
Yemen, Rep.	YEM	887					
Zambia	ZMB	894					
Zimbabwe	ZWE	716					

filter

เป็นการเลือกข้อมูลตามเงื่อนไขที่กำหนด

ตัวอย่าง:

เลือกข้อมูลเฉพาะของประเทศไทยเท่านั้น

Syntax:

data %>% function

filter(Logical Expression)

filter(data, Logical Expression)

%>% หรือ pipe เป็นเครื่องมือที่ช่วยในการเขียนโปรแกรมให้อ่านง่ายขึ้น โดยมื ความหมายว่า ให้นำ object ที่อยู่ด้านซ้ายมาใส่เป็น argument แรก ของ function ที่อยู่ด้านขวา data %>% filter(Logical Expression) หรือ 1 gapminder %>%

filter(country == "Thailand")

		le: 12 × 6			
country	continent	year	lifeExp	рор	gdpPercap
<fct></fct>	<fct></fct>	<int></int>	<dbl></dbl>	<int></int>	<dbl></dbl>
Thailand	Asia	1952	50.848	21289402	757.7974
Thailand	Asia	1957	53.630	25041917	793.5774
Thailand	Asia	1962	56.061	29263397	1002.1992
Thailand	Asia	1967	58.285	34024249	1295.4607
Thailand	Asia	1972	60.405	39276153	1524.3589
:	:	:	:	:	:
Thailand	Asia	1987	66.084	52910342	2982.654
Thailand	Asia	1992	67.298	56667095	4616.897
Thailand	Asia	1997	67.521	60216677	5852.625
Thailand	Asia	2002	68.564	62806748	5913.188
Thailand	Asia	2007	70.616	65068149	7458.396

arrange

เป็นการเรียงลำดับของข้อมูล

ตัวอย่าง:

เรียงลำดับข้อมูลด้วยทวีปจาก A - Z

Syntax:

data %>%

arrange(column1, column2, ...)

- 1 gapminder %>%
- 2 arrange(continent)

country	continent	year	lifeExp	рор	gdpPercap
<fct></fct>	<fct></fct>	<int></int>	<dbl></dbl>	<int></int>	<dbl></dbl>
Algeria	Africa	1952	43.077	9279525	2449.008
Algeria	Africa	1957	45.685	10270856	3013.976
Algeria	Africa	1962	48.303	11000948	2550.817
Algeria	Africa	1967	51.407	12760499	3246.992
Algeria	Africa	1972	54.518	14760787	4182.664
i i	:	:	:	:	1
New Zealand	Oceania	1987	74.320	3317166	19007.19
New Zealand	Oceania	1992	76.330	3437674	18363.32
New Zealand	Oceania	1997	77.550	3676187	21050.41
New Zealand	Oceania	2002	79.110	3908037	23189.80
New Zealand	Oceania	2007	80.204	4115771	25185.01

arrange

หากต้องการเรียงจากมากไปน้อย ให้ใส่ desc ที่หน้า ตัวแปรที่ต้องการ

ตัวอย่าง:

เรียงลำดับประเทศและปี โดยให้ปีล่าสุดขึ้นก่อน

Syntax:

data %>%

arrange(desc(column1), ...)

- l gapminder %>%
- arrange(country, desc(year))

country	continent	year	lifeExp	рор	gdpPercap
<fct></fct>	<fct></fct>	<int></int>	<dbl></dbl>	<int></int>	<dbl></dbl>
Afghanistan	Asia	2007	43.828	31889923	974.5803
Afghanistan	Asia	2002	42.129	25268405	726.7341
Afghanistan	Asia	1997	41.763	22227415	635.3414
Afghanistan	Asia	1992	41.674	16317921	649.3414
Afghanistan	Asia	1987	40.822	13867957	852.3959
:	:	:	:	:	:
Zimbabwe	Africa	1972	55.635	5861135	799.3622
Zimbabwe	Africa	1967	53.995	4995432	569.7951
Zimbabwe	Africa	1962	52.358	4277736	527.2722
Zimbabwe	Africa	1957	50.469	3646340	518.7643
Zimbabwe	Africa	1952	48.451	3080907	406.8841

select

เป็นการเลือกบางตัวแปร/column

ตัวอย่าง:

เลือกเฉพาะตัวแปรประเทศ ปี และ จำนวนประชากร

Syntax:

```
data %>%
  select(column1, column2, ...)
```

```
gapminder %>%
      select(country, year, pop)
      A tibble: 1704 × 3
  country
            year
                        pop
    <fct> <int>
                      <int>
Afghanistan
             1952
                    8425333
Afghanistan
             1957
                    9240934
Afghanistan
             1962 10267083
Afghanistan
             1967
                  11537966
Afghanistan
             1972 13079460
 Zimbabwe
             1987
                    9216418
 Zimbabwe
             1992 10704340
 Zimbabwe
             1997
                 11404948
```

2002 11926563

2007 12311143

Zimbabwe

Zimbabwe

mutate

เป็นการสร้างตัวแปรใหม่

ตัวอย่าง:

การแปลงหน่วยประชากรจาก คน เป็น ล้านคน

Syntax:

data %>%

mutate(column_name = expression)

gapminder %>%
mutate(pop_m = pop/1000000) %>%
filter(country == "Thailand")

A tibble: 1	2	×	7
-------------	---	---	---

country	continent	year	lifeExp	рор	gdpPercap	pop_m
<fct></fct>	<fct></fct>	<int></int>	<dbl></dbl>	<int></int>	<dbl></dbl>	<dbl></dbl>
Thailand	Asia	1952	50.848	21289402	757.7974	21.28940
Thailand	Asia	1957	53.630	25041917	793.5774	25.04192
Thailand	Asia	1962	56.061	29263397	1002.1992	29.26340
Thailand	Asia	1967	58.285	34024249	1295.4607	34.02425
Thailand	Asia	1972	60.405	39276153	1524.3589	39.27615
:	i	:	:	:	i	:
Thailand	Asia	1987	66.084	52910342	2982.654	52.91034
Thailand	Asia	1992	67.298	56667095	4616.897	56.66710
Thailand	Asia	1997	67.521	60216677	5852.625	60.21668
Thailand	Asia	2002	68.564	62806748	5913.188	62.80675
Thailand	Asia	2007	70.616	65068149	7458.396	65.06815
						2.0

summarize

เป็นการสรุปข้อมูล เช่น ค่าเฉลี่ย ผลรวม เป็นต้น มักจะใช้ใน การหาค่าสรุปของกลุ่ม/ประเภทที่สนใจ

ตัวอย่าง:

การหาจำนวนประชากรรวมของแต่ละทวีปในแต่ละปี

Syntax:

```
data %>%
  group_by(column1, ...) %>%
  summarize(column_name = expression)
```

```
gapminder %>%
group_by(continent, year) %>%
summarize(pop = sum(pop)/1000000)
```

`summarise()` has grouped output by 'conti

A grouped df: 60 × 3

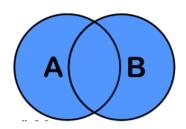
continent	year	рор
<fct></fct>	<int></int>	<dbl></dbl>
Africa	1952	237.6405
Africa	1957	264.8377
Africa	1962	296.5169
Africa	1967	335.2895
Africa	1972	379.8795
:	:	:
Oceania	1987	19.57441
Oceania	1992	20.91965
Oceania	1997	22.24143

joins

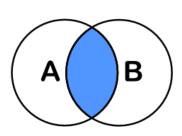
เป็นการเอา 2 ตาราง มาเชื่อมกัน โดยมี column เป็น ตัวเชื่อม (key) การเชื่อมมีหลายรูปแบบ เช่น left_join

ตัวอย่าง:

การเชื่อมตาราง gapminder และ country_codes

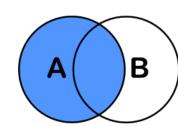

full_join(A,B)

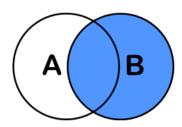

inner_join(A,B)

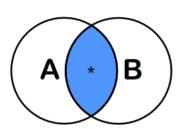
Syntax:

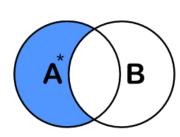
left_join(A,B)

right_join(A,B)

semi_join(A,B)

anti_join(A,B)

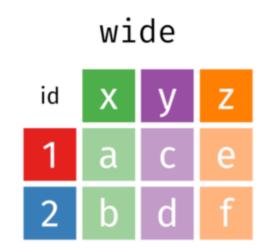
joins

```
gapminder %>%
left_join(country_codes, by = c("country" = "country"))
```

	A tibble: 1704 × 8						
country	continent	year	lifeExp	рор	gdpPercap	iso_alpha	iso_num
<chr></chr>	<fct></fct>	<int></int>	<dbl></dbl>	<int></int>	<dbl></dbl>	<chr></chr>	<int></int>
Afghanistan	Asia	1952	28.801	8425333	779.4453	AFG	4
Afghanistan	Asia	1957	30.332	9240934	820.8530	AFG	4
Afghanistan	Asia	1962	31.997	10267083	853.1007	AFG	4
Afghanistan	Asia	1967	34.020	11537966	836.1971	AFG	4
Afghanistan	Asia	1972	36.088	13079460	739.9811	AFG	4
:	:	:	:	1	:	:	E
Zimbabwe	Africa	1987	62.351	9216418	706.1573	ZWE	716
Zimbabwe	Africa	1992	60.377	10704340	693.4208	ZWE	716
Zimbabwe	Africa	1997	46.809	11404948	792.4500	ZWE	716
Zimbabwe	Africa	2002	39.989	11926563	672.0386	ZWE	716
Zimbabwe	Africa	2007	43.487	12311143	469.7093	ZWE	716

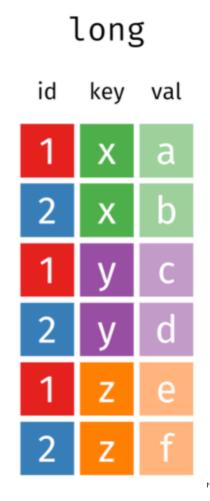
reshape

เป็นการจัดรูปแบบของข้อมูลซึ่งมี 2 รูปแบบ คือ

wide format

เป็นข้อมูลที่ตัวแปรอยู่ในแต่ละ column โดย cell ในการบอกค่า

long format

เป็นข้อมูลที่มี column key ใน การบอกตัวแปร และมี column value ในการบอกค่า

pivot_wider

แปลงจาก long format เป็น wide format

ตัวอย่าง:

จะทำตารางอายุคาดเฉลี่ยของแต่ละประเทศรายปี โดยให้ปีเป็น column

Syntax:

```
data %>%
  pivot_wider(
    id_cols = c("column", ...),
    names_from = "column",
    values_from = "column")
```

```
gapminder %>%
pivot_wider(
   id_cols = "country",
   names_from = "year",
   values_from = "lifeExp"
)
```

				Α	tibble: 14	2 × 13	
country	1952	1957	1962	1967	1972	1977	1982
<fct></fct>	<dbl></dbl>						
Afghanistan	28.801	30.332	31.997	34.020	36.088	38.438	39.854
Albania	55.230	59.280	64.820	66.220	67.690	68.930	70.420
Algeria	43.077	45.685	48.303	51.407	54.518	58.014	61.368
Angola	30.015	31.999	34.000	35.985	37.928	39.483	39.942
Argentina	62.485	64.399	65.142	65.634	67.065	68.481	69.942
i	:	:	:	:	:	:	:
Vietnam	40.412	42.887	45.363	47.838	50.254	55.764	58.816
West Bank and Gaza	43.160	45.671	48.127	51.631	56.532	60.765	64.406
Yemen, Rep.	32.548	33.970	35.180	36.984	39.848	44.175	49.113
Zambia	42.038	44.077	46.023	47.768	50.107	51.386	51.821
Zimbabwe	48.451	50.469	52.358	53.995	55.635	57.674	60.363

pivot_longer

แปลงจาก wide format เป็น long format

ตัวอย่าง:

จะแปลงข้อมูล lifeExp, pop, gdpPercap เป็น long format

Syntax:

```
data %>%
  pivot_longer(
    cols = c("column", ...),
    names_to = "variable",
    values_to = "values")
```

```
gapminder %>%
pivot_longer(
cols = c("lifeExp", "pop", "gdpPercap"),
names_to = "variable",
values_to = "values"
)
```

A tibble: 5112 × 5

country	continent	year	variable	values
<fct></fct>	<fct></fct>	<int></int>	<chr></chr>	<dbl></dbl>
Afghanistan	Asia	1952	lifeExp	28.8010
Afghanistan	Asia	1952	pop	8425333.0000
Afghanistan	Asia	1952	gdpPercap	779.4453
Afghanistan	Asia	1957	lifeExp	30.3320
Afghanistan	Asia	1957	pop	9240934.0000
÷	:	:	÷	:
Zimbabwe	Africa	2002	pop	1.192656e+07
Zimbabwe	Africa	2002	gdpPercap	6.720386e+02
Zimbabwe	Africa	2007	lifeExp	4.348700e+01
Zimbabwe	Africa	2007	pop	1.231114e+07
Zimbabwe	Africa	2007	gdpPercap	4.697093e+02

4 การทำกราฟ

VARIABLE WIDTH TABLE WITH BAR CHART **BAR CHART** CIRCULAR AREA BAR CHART **COLUMN CHART** EMBEDDED CHARTS HORIZONTAL VERTICAL CHART LINE CHART VERTICAL LINE CHART Cyclical Data Non-Cyclical Single or Few Many Categories Two Variables Many Data Categories Few Categories Categories per Item One Variable **BAR HISTOGRAM** per Item Over Time Among Items Few Da Poin SCATTER PLOT COMPARISON Variable LINE HISTOGRAM Variables What would you SCATTER PLOT DISTRIBUTION RELATIONSHIP like to show? **BUBBLE SAZE** Many **Points** Three or more COMPOSITION SCATTER PLOT Changing Static Over Time Few Periods Many Periods Only Relative Only Relative Simple Accumulation to Relative and Relative and Accumulation or Differences Components Differences Absolute Subtraction total and absolute Absolute Share of Differences Matter of Components Matter Differences Matter Matter Total to Total difference matters STACKED 100% STACKED BAR STACKED AREA STACKED AREA PIE CHART WATERFALL STACKED 100% TREE MAP BAR CHART CHART 100% CHART CHART CHART BAR CHART WITH SUBCOMPONENTS

การเลือกกราฟ

- 1. เปรียบเทียบ (comparison)
- 2. การกระจาย (Distribution)
- 3. องค์ประกอบ (Composition)
- 4. ความสัมพันธ์ (Relationship)

ที่มา: https://education.microsoft.com /en-us/course/0a60eeb6/1

ggplot2

- ggplot2 เป็น แพกเกจ สำหรับทำกราฟที่เป็นที่นิยม
- ใช้ concept ที่เรียกว่า The Grammar of Graphics

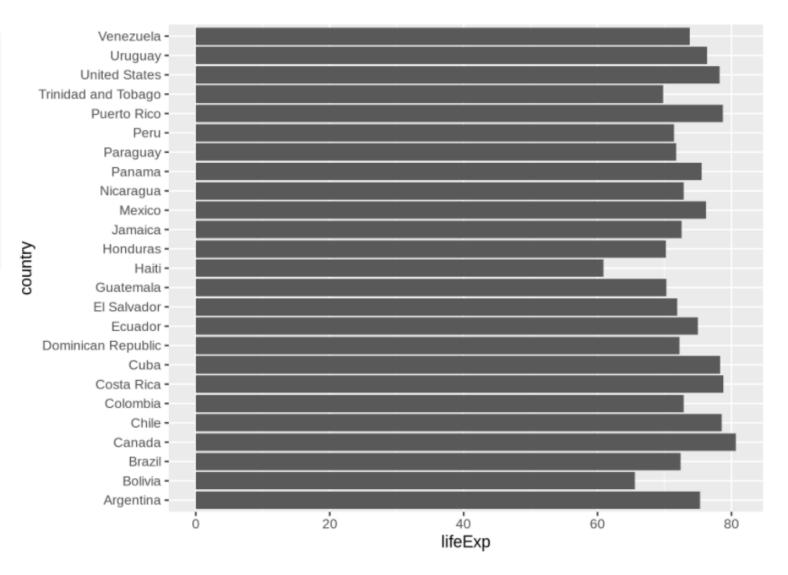

ggplot2 เบื้องต้น

- 1. การสร้างกราฟ คือ การเชื่อมโยง ตัวแปร (ข้อมูล) กับการแสดงผล
 - (Aesthetic mapping)
- 2. กำหนดรูปแบบการแสดงผล **geoms** เช่น กราฟเส้น กราฟแท่ง
- 3. สร้างกราฟเป็นชั้น (layers) ซ้อนไปเรื่อยๆ

Bar Chart

```
1     ggplot(
2     data = gapminder %>%
3         filter(
4          year == 2007,
5          continent == "Americas"),
6     aes(
7          x = lifeExp,
8          y = country)) +
9     geom_col()
```


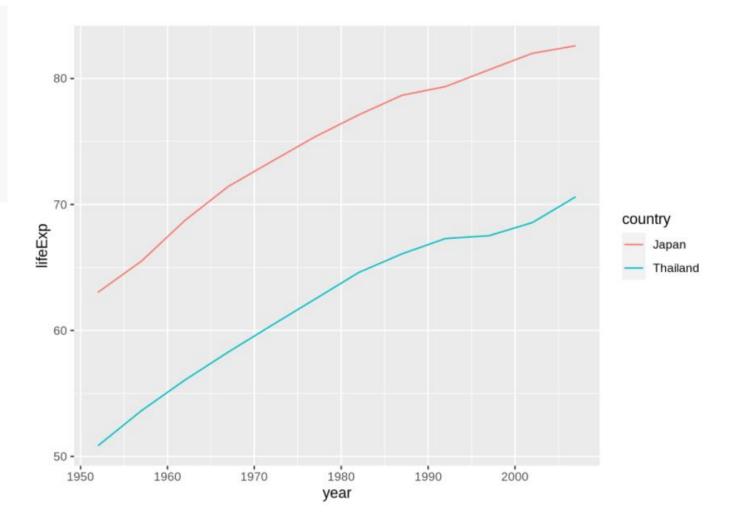
Line Chart

```
ggplot(
data = gapminder %>%

filter(country %in% c("Thailand", "Japan")),

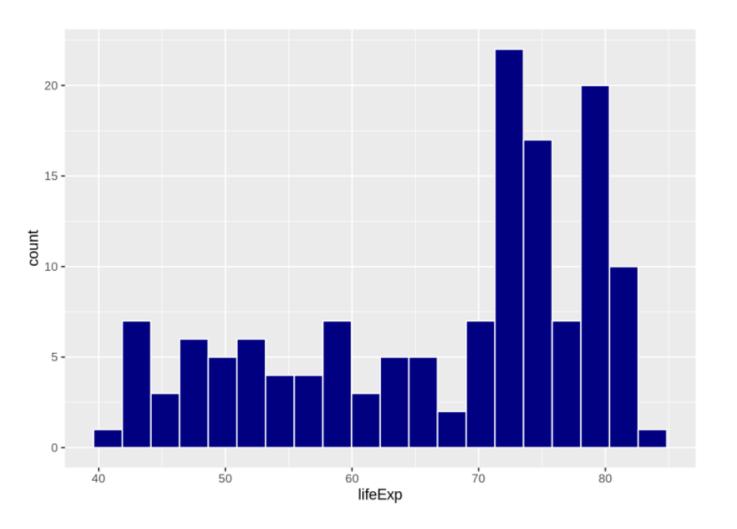
aes(
    x = year,
    y = lifeExp,
    color = country)) +

geom_line()
```


Histogram

```
ggplot(
data = gapminder %>% filter(year == 2007),
aes(x = lifeExp)) +
geom_histogram(
bins = 20,
fill = "navyblue",
color = "white")
```


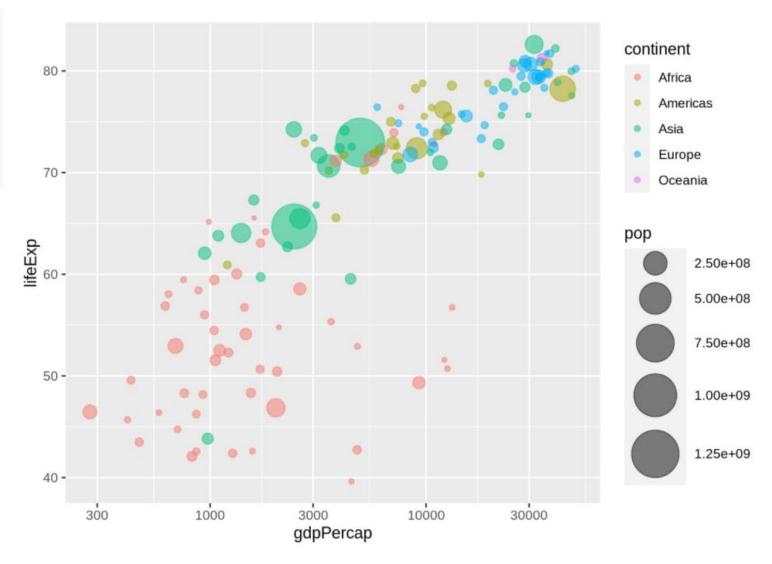
Treemap

```
ggplot(gapminder %>% filter(year == 2007),
            aes(area = pop,
                fill = continent,
                subgroup = continent,
                label = country
               )) +
       geom treemap(color = "white") +
       geom treemap subgroup border(color = "grey40") +
       geom treemap text(
10
         colour = "grey30",
         place = "topleft",
11
         reflow = TRUE) +
12
       theme(legend.position = "none")
13
```

```
Pakistan
              Japan
                                                           Italy
                        Korea.
                                                           United
                                        Taiwan Yemen,
Rep.
                                  Iraa
                                                  Germany Kingdom Romania
Indonesia Bangladesh
                                                           France Spain Poland
                                  Afghanistan Nepal Saudi
                        Philippines Vietnam Iran
                                                   Brazil
India
                                                                     Canada Peru
                                                   United
                                                                     Colombia Argentina
                                                   States
                                                                     Mexico
                                                   Ethiopia
China
                                                   Egypt
                                                   Nigeria
                                                             Tanzania Kenya Morocco Algeria
                                                             Congo,
                                                                       South Sudan
                                                             Dem. Rep. Africa
```

install.packages("treemapify")
library(treemapify)

Scatter Plot

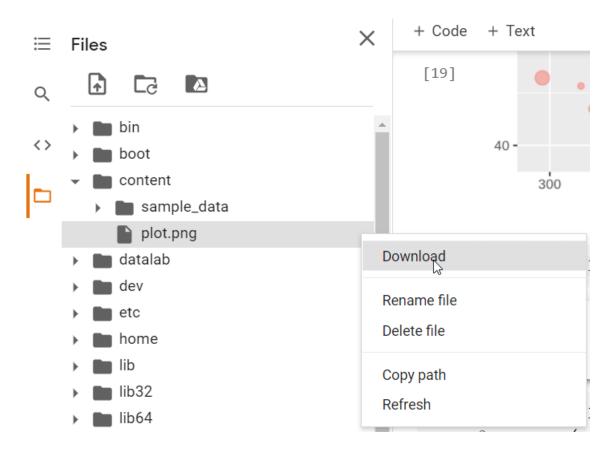

save

```
save plot เป็นไฟล์ png
```

Syntax:

ggsave("plot.png", width = 7, height = 5)

ขอบคุณครับ